

04/2013

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoenuste vuodelle 2013

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

04/2013

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoenuste vuodelle 2013

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 010 7511

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 010 7511

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Telephone +358 10 7511

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Helsinki 2013

ISSN-L 1236-7737

ISSN 1798-7474 (verkkojulkaisu)

ABSTRAKTI

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2013 lakisääteisestä eläkemenosta ja eläkkeensaajien lukumäärästä. Mukaan on laskettu yksityisen ja julkisen sektorin sekä palkattomilta ajoilta karttuneet työeläkkeet. Lisäksi katsaus sisältää Kelan maksamat eläkkeet ja SOLITA-eläkkeet.

Vuoden 2013 lopussa työeläkkeensaajia arvioidaan olevan yhteensä 1 405 000 henkilöä eli 1,1 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Yksityisen puolen eläkkeensaajia on tämän ennusteen mukaan 1 235 000 henkilöä ja julkisen puolen eläkkeensaajia 696 000 henkilöä.

Koko lakisääteinen eläkemeno tulee ennusteen mukaan kasvamaan 6 prosenttia. Tästä kasvusta suurin osa selittyy vanhuuseläkemenojen kasvulla. Kasvua hidastaa työttömyyseläkkeen loppuminen sekä työkyvyttömyys- ja osa-aikaeläkkeiden arvioitu väheneminen. Ennuste vuoden 2013 lakisääteiseksi eläkemenoksi on 26,6 miljardia euroa, joka on 13,6 prosenttia vuoden 2013 arvioidusta bruttokansantuotteesta.

ABSTRACT

This review contains a forecast of the statutory pension expenditure and number of pension recipients in 2013. Earnings-related pensions from the private and public sectors, as well as pensions accrued from unsalaried periods, have been included in the calculations. The review also contains the pensions paid by Kela (the Social Insurance Institution) and SOLITA pensions.

By the end of 2013, earnings-related pension recipients are estimated to number approximately 1,405,000, which is 1.1 per cent more than at the end of last year. Pension recipients in the private sector will number 1,235,000 according to this forecast, whereas those in the public sector are expected to number 696,000.

According to the forecast, the entire statutory pension expenditure will grow by 6 per cent. A large part of this growth can be explained by the growth in old-age pension expenditure. Growth is impeded by the discontinuation of the unemployment pension as well as the estimated decrease in disability and part-time pensions. The forecast for the statutory pension expenditure in 2013 is EUR 26.6 billion, which is 13.6 per cent of the estimated gross national product for 2013.

SISÄLTÖ

Johdanto.....	7
1 Aineisto ja menetelmät.....	8
2 Työeläkkeensaajien lukumäärä.....	9
3 Eläkkeiden indeksitarkistukset.....	11
4 Lakisääteinen eläkemeno	12
5 Vakuutusmaksun taso	15
5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut	15
5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut.....	16
Liitteet.....	17
Liite 1 Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita	17
Liite 2 Työansiot (milj. euroa/v).....	18
Liite 3 Maksutulot (milj. euroa/v).....	18

Johdanto

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2013 lakisääteisestä eläkemenosta ja työeläkkeensaajien lukumäärästä. Ennustetta laadittaessa oli käytettävissä vuoden ensimmäisen puoliskon tiedot.

Ensimmäisessä luvussa kuvataan ennustamisessa käytetyt aineistot, menetelmät ja oletukset. Toisessa luvussa on ennuste työeläkkeensaajien lukumäärästä. Kokonaismäärän lisäksi tässä luvussa esitetään sektori- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Yksityisen sektorin eläkkeensaajista on koottu myös eläkelajikohtaiset ennusteet. Kolmannessa luvussa esitetään eläkkeiden tarkistuksessa käytettävät indeksit ja kertoimet vuodelle 2013.

Neljännessä luvussa on ennuste lakisääteisestä eläkemenosta. Eläkemenosta esitetään sektori-, eläkelaji- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Tässä luvussa työeläkemeno on jaettu kolmeen osaan: yksityinen sektori, julkinen sektori ja palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Työeläkemenon lisäksi ennuste sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain (SOLITA) mukaiset eläkkeet sekä Kelan eläkkeet.

Viidennessä luvussa esitetään vuoden 2013 työeläkemaksut. Liiteosissa esitellään eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita.

1 Aineisto ja menetelmät

Ennuste perustuu työeläkkeiden osalta Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin. Kelan eläke-etuuksia koskeva ennuste on Kelan laatima. Ennusteita laadittaessa on ollut käytössä ensimmäisen vuosipuoliskon tiedot eläkkeensaajien lukumääristä ja työeläkemenosta.

Työeläkettä saavien lukumäärän ennuste koskee vuoden lopun tilannetta. Ennusteessa ei ole mukana niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin kutsuttujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt). Työeläkkeensaajat on jaoteltu eläkelajin, eläkettä kartuttaneen lain sekä sektorin (yksityinen ja julkinen) mukaan.

Ennusteessa on oletettu, että työeläkkeensaajien prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden lopun tilanteeseen verrattuna on sama kuin kuluvan vuoden puolivälin prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden puoliväliin verrattuna. Lisäksi oletetaan, että koko tarkasteluvuoden eläkemenojen prosentuaalinen kasvuvauhti on sama kuin loppuvuoden 2012 ja alkuvuoden 2013 toteutuneiden tietojen perusteella laskettu kasvuvauhti.

Lakisääteinen eläkemeno on ennusteessa jaoteltu työeläkemenoon, Kelan eläkemenoon ja SOLITA-menoon. Kelan eläkemeno sisältää kansaneläkkeet, takuueläkkeet, perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. SOLITA-eläkemeno sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet. Viimeksi mainituissa eläkemenoina on käytetty Kelassa laadittuja tuoreimpia ennusteita.

Työeläkkeet on ennusteessa jaettu kolmeen osaan: yksityisen puolen työeläkkeet, julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Yksityisen puolen työeläkkeet on jaettu perusturvaan ja lisäturvaan. Perusturva on vielä jaettu eläkelain (TyEL, MEL, YEL ja MYEL) sekä eläkelajin (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys-, osa-aika-, perhe- ja maatalouden erityiseläkkeet) mukaan. Lisäturva on jaoteltu vain eläkelain mukaan. Julkisen sektorin ja palkattomien aikojen eläkkeet on jaoteltu vain eläkelajin mukaan.

2 Työeläkkeensaajien lukumäärä

Ennusteen mukaan eläkkeensaajien lukumäärä on vuoden lopussa 1 405 000 henkilöä (1 389 600 vuonna 2012). Eläkkeensaajien lukumäärä kasvaisi näin ollen 1,1 prosenttia. Eläkkeensaajien lukumäärän kasvu selittyy pääasiassa suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisellä. Kasvua hidastivat työttömyyseläkkeen poistuminen ja osa-aikaeläkkeen ikärajan nosto 60 vuoteen. Työkyvyttömyyseläkkeiden lukumäärän arvioidaan alenevan edelleen.

Vanhuuseläkettä saavien lukumäärä kasvaa arviolta 3,5 prosenttia. Uusia työeläkkeenä myönnettäviä työttömyyseläkkeitä ei ala enää vuonna 2013. Kesäkuun lopussa työttömyyseläkkeensaajien lukumäärä oli 319, josta sen arvioidaan laskevan muutama kymmeniin vuoden loppuun mennessä. Osa-aikaeläkettä voivat tarkasteluvuonna saada vain vuonna 1953 ja sitä ennen syntyneet. Näiden eläkkeiden määrän arvioidaan alenevan lähes 17 prosenttia vuoden takaisesta tasosta. Työkyvyttömyyseläkettä saavien lukumäärä vähennee vajaan 5 prosentin verran.

Yksityisen puolen eläkkeensaajia on vuoden lopussa 1 235 000 henkilöä (1 217 000) ja julkisen puolen 696 000 (675 000) henkilöä. Ennuste eläkkeensaajien laki- ja lajikohtaisista lukumääristä on koottu taulukkoon 1. Vuoden 2012 lopun lukumäärät on esitetty taulukossa 2. Taulukko 3 sisältää ennusteen eläkkeensaajien prosentuaalisesta kasvusta edelliseen vuoteen verrattuna. Koska sama henkilö voi saada eläkettä useamman kuin yhden eläkelain ja eläkelajin mukaisesti taulukon rivit ja sarakkeet eivät ole summattavissa. Taulukko ei sisällä niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin kutsuttujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt).

Taulukko 1.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2013 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat**
Vanhuus	936 000	14 800	157 600	166 100	994 500	546 600	1 157 500
Työkyvyttömyys	161 000	3 900	24 900	13 200	164 400	96 100	183 700
Työttömyys	40	-	-	-	40	30	50
Osa-aika	7 900	60	2 000	260	10 200	9 500	19 600
Perhe	214 300	2 600	37 700	52 700	239 500	88 800	273 500
Yhteensä	1 178 500	20 900	210 100	190 500	1 235 000	696 500	1 405 400

*) VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet.

**) Sama henkilö voi saada usean eläkelain ja -lajin mukaista eläkettä.

Taulukko 2.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2012 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	893 390	13 470	147 021	166 892	955 138	516 232	1 117 902
Työkyvyttömyys	169 315	4 198	26 160	14 445	172 981	98 224	192 775
Työttömyys	1 417	36	178	68	1 421	870	1 628
Osa-aika	9 709	81	2 412	286	12 488	11 109	23 511
Perhe	214 528	2 558	37 384	53 881	240 769	88 921	275 235
Yhteensä	1 156 564	20 130	202 299	193 992	1 217 140	675 386	1 389 646

Taulukko 3.

Työeläkettä saavien lukumäärän prosentuaaliset muutokset vuoden 2012 loppuun verrattuna.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Kaikki eläkkeensaajat
Vanhuus	4,8	9,9	7,2	-0,5	4,1	5,9	3,5
Työkyvyttömyys	-4,9	-7,1	-4,8	-8,6	-5,0	-2,2	-4,7
Työttömyys	-97,2				-97,2	-96,6	-96,9
Osa-aika	-18,6	-25,9	-17,1	-9,1	-18,3	-14,5	-16,6
Perhe	-0,1	1,6	0,8	-2,2	-0,5	-0,1	-0,6
Yhteensä	1,9	3,8	3,9	-1,8	1,5	3,1	1,1

3 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan työeläkeindeksillä kalenterivuositain tammikuun alussa. Vuonna 2013 työeläkeindeksi oli 2475, joka on 2,8 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Uutta eläkettä määrittäessä käytetään palkkakerrointa, jonka avulla työaikaiset ansiot, yrittäjätulot, työeläkelaisissa säädetyt rahamäärät sekä vapaakirjat tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Vuoden 2013 palkkakerroin on 1,327. Kasvu vuoteen 2012 verrattuna on 2,8 prosenttia, mikä on sama kuin TEL-suojasäännöstä laskettaessa käytettävän puoliväliindeksin pisteluvun 2738 muutos vastaavalla ajanjaksolla.

Kansaneläkelaitoksen vahvistama vuoden 2013 KEL-indeksi on 1609. Se nousi myös edellisestä vuodesta 2,8 prosenttia. KEL-indeksi määräytyy yleisen hintatason perusteella. Muut indeksit määräytyvät sekä hintatason että ansiotason perusteella. Taulukkoon 4 on koottu tiedot indeksien määräytymisestä sekä vuosittaisista muutoksista.

Taulukko 4.

Eläkeindeksien määräytyminen ja prosentuaaliset muutokset vuosittain 2011–2013.

	Pisteluvun laskennassa käytettävä paino		2011	2012	2013
	Ansiotasolle	Hintatasolle			
Palkkakerroin	0,8	0,2	3,3	1,8	2,8
Puoliväli-indeksi	0,5	0,5	0,3	1,4	2,8
Työeläkeindeksi	0,2	0,8	0,0	0,4	2,8
KEL-indeksi	0,0	1,0	0,4	3,8	2,8

4 Lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisiä eläkkeitä maksetaan tänä vuonna kaiken kaikkiaan 26,6 miljardia euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna on 6,0 prosenttia. Se selittyy suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeiden kasvulla. Lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta (BKT) tulee olemaan 13,6 prosenttia (13,0 prosenttia vuonna 2012).

Työeläkemenon, joka sisältää yksityisen ja julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta maksetut eläkkeet, ennustetaan olevan 23,4 miljardia euroa. Arvioitu eläkemeno on 6,5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Taulukko 5.

Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2012–2013, miljoonaa euroa.

	2013	2012	Muutos, %
Yksityisen puolen työeläkkeet	14 709	13 782	6,7
– Perusturva	14 399	13 468	6,9
– Lisäturva	216	214	1,1
– Maatalouden erityiseläkkeet	93	101	-7,5
Julkisen puolen työeläkkeet	8 606	8 116	6,0
Palkattomilta ajoilta kertyneet eläkkeet	76	57	34,0
Työeläkemeno yhteensä	23 392	21 956	6,5
Kelan eläke-etuudet*	2 650	2 596	2,1
SOLITA-eläkkeet**	528	522	1,1
Lakisääteinen eläkemeno yhteensä	26 570	25 074	6,0
Osuus BKT:sta, %	13,6	13,0	

*) Kansaneläkkeet, takuueläkkeet, perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät.

**) Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet.

Suurimman osuuden työeläkemenoista muodostavat vanhuuseläkkeet. Vuoden 2013 vanhuuseläkemeno tulee olemaan arviolta 19 miljardia euroa. Työttömyyseläkemeno lähestyy loppuaan ja osa-aikaeläkemeno supistuu edelleen. Kelan eläkemenon ennustetaan kasvavan parin prosentin verran. Muiden eläkelajien kohdalla suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna ei ole odotettavissa. Työeläkemeno palkattomat ajat mukaan lukien eläkelajeittain eriteltyinä on esitetty taulukossa 6.

Taulukko 6.

Työeläkemeno (yksityinen ja julkinen) eläkelajeittain vuosina 2012–2013, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	2013	2012	Muutos, %
Vanhuuseläke	18 953	17 381	9,0
Työkyvyttömyyseläke	2 279	2 318	-1,7
Työttömyyseläke	3	107	-96,9
Osa-aikaeläke	189	218	-13,2
Perhe-eläke	1 658	1 617	2,6
Perusturva yhteensä	23 082	21 641	6,7
Lisäturva	216	214	1,1
Maatalouden erityiseläkkeet*	93	101	-7,5
Yhteensä	23 392	21 956	6,5

*) Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuet.

Tarkempi erittely vuoden 2013 ennustetusta eläkemenosta on esitetty taulukossa 7. Tässä taulukossa eläkelajikohtainen eläkemeno on yksityisen sektorin kohdalla eritelty eläkelain mukaan. Julkinen sektori on esitetty yhtenä kokonaisuutena. Myös palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet on esitetty omana kokonaisuutenaan. Taulukossa 8 on esitetty vuoden 2012 toteutuneet eläkemenot.

Taulukko 7.

Työeläkemeno laeittain vuonna 2013, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	10 038	135	780	607	11 560	7 329	64	18 953
Työkyvyttömyys	1 422	23	96	59	1 600	667	12	2 279
Työttömyys	2,5	0	0	0	2,6	0,7	0	3,4
Osa-aika	82	0,8	20	1,7	105	85		189
Perhe	949	14	96	73,9	1 132	525	1,0	1 658
Perusturva	12 494	172	991	742	14 399	8 606	76	23 082
Lisäturva	209		7,2	0,2	216			216
Maatal. erit.				93	93			93
Yhteensä	12 703	172	998	835	14 709	8 606	76	23 392

Taulukko 8.*Työeläkemeno laeittain vuonna 2012, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	9 127	125	705	569	10 526	6 813	42	17 381
Työkyvyttömyys	1 449	23	99	62	1 633	676	9	2 318
Työttömyys	84	0,6	1,8	0,7	87	15	5	107
Osa-aika	97	1,0	23	1,8	123	95		218
Perhe	919	13	94	73	1 098	518	0,7	1 617
Perusturva	11 676	163	922	706	13 468	8 116	57	21 641
Lisäturva	207		6,8	0,2	214			214
Maatal. erit.				101	101			101
Yhteensä	11 883	163	929	807	13 782	8 116	57	21 956

5 Vakuutusmaksun taso

5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut

Keskimääräinen TyEL-vakuutusmaksun ennakoitu taso vuodelle 2013 on 22,8 prosenttia palkoista. Maksussa on otettu huomioon työntekijöiden maksuosuudet, tilapäinen maksualennus 0,4 prosenttia ja keskimääräinen asiakashyvitys 0,4 prosenttia. Työntekijöiden maksuosuus on 5,15 prosenttia alle 53-vuotiailla ja 6,5 prosenttia yli 53-vuotiailla.

Merimieseläkelain mukaisesta vakuutusmaksusta, joka oli 22,6 prosenttia palkoista vuonna 2013, työnantajat ja työntekijät maksavat kumpikin yhtä suuren osuuden eli 11,3 prosenttia.

Yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkemaksut on sidottu keskimääräisen TYEL-maksun tasoon. Yrittäjien työeläkemaksuprosentti ja MYEL-perusprosentti vastaavat työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräistä työeläkevakuutusmaksuprosenttia ilman 53 vuotta täyttäneiden korotettua maksuosuutta. YEL- ja MYEL-vakuutettujen maksuprosentteihin tehdään 53 ikävuoden täyttämistä seuraavan kalenterivuoden alusta yhtä monen prosenttiyksikön suuruinen korotus kuin 53-vuotiaiden työntekijöiden maksuihin.

Taulukkoihin 9 ja 10 on koottu keskimääräiset vakuutusmaksuprosentit vuosilta 2009–2013 sekä TyEL-maksun osat vuonna 2013.

Taulukko 9.

Keskimääräiset vakuutusmaksut prosentteina palkoista tai työtuloista vuosina 2008–2012.

	TyEL	MEL	YEL	MYEL		Työntekijät		YEL ja MYEL*	
				maatal. yrittäjät	apurahansaajat	alle 53-v.	53 v. täytt.	alle 53-v.	53 v. täytt.
2009	21,3	22,0	19,6	10,8	10,3	4,3	5,4	20,8	21,9
2010	21,6	22,0	20,1	11,1	10,5	4,5	5,7	21,2	22,4
2011	22,1	22,2	20,2	11,3	10,9	4,7	6,0	21,6	22,9
2012	22,8	22,4	21,1	11,8	11,0	5,15	6,5	22,5	23,85
2013	22,8	22,6	21,1	12,9	14,2	5,15	6,5	22,5	23,85

Työntekijän maksuosuus sisältyy TyEL-maksuun. MEL:n mukaisesta maksusta työntekijä maksaa puolet.

*) Vahvistettu MYEL-vakuutusmaksun perusprosentti ja YEL-maksu ilman aloittavien yrittäjien alennuksia alle 53-vuotiaille ja 53 vuotta täyttäneille.

Taulukko 10.

Keskimääräiset TyEL-maksun osat vuonna 2013.

Rahastoitava vanhuuseläkeosa	2,9
Rahastoitava työkyvyttömyyseläkeosa	0,9
Tasausosa	18,9
Muut osat	0,9
Hyvitykset	-0,4
Tilapäinen alennus	-0,4
Yhteensä	22,8

TyEL-maksu vaihtelee työnantajasta ja eläkelaitoksesta riippuen. Työeläkeyhtiöissä tilapäisen työnantajan vakuutusmaksu on 23,8 prosenttia palkkasummasta. Sopimustyönantajilla maksu ei ole vakio, koska maksun tasoon vaikuttavat asiakashyvitykset, työkyvyttömyyseläkeosa, hoitokustannusosa ja maksutappio-osa. Työeläkeyhtiön työnantajakohtainen hyvytys riippuu yhtiön sijoitustoiminnan tuotoista ja asiakassuhteen pituudesta. Eläkesäätiöt ja eläkekassat voivat alentaa kannatusmaksuja sijoitustuottojen perusteella.

TyEL-maksun vaihtelussa merkittävän osan selittää työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvä maksuluokkamalli, jossa maksun suuruuteen vaikuttavat aikaisempina vuosina tapahtuneet työkyvyttömyystapaukset. Vuonna 2013 maksuluokkamallia sovelletaan sopimustyönantajiin, joiden palkkasumma vuonna 2011 oli yli 1,88 miljoonaa euroa.

5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut

Valtion eläkelain (VaEL) mukainen yleinen maksuluokka on 23,68 prosenttia palkasta. Työntekijöille, joille on säädetty eroamisikä tai jotka ovat valinneet erityisen eläkeiän (55, 58 tai 60 vuotta), maksuluokka on 27,86 prosenttia palkasta ja sotilaseläkkeisiin oikeutetuille muista ammattiryhmiä korkeampi 33,08 prosenttia palkasta. Sotilashenkilöstöllä eläkeoikeus voi syntyä palvelusvuosien perusteella, eroamisikässä tai yleisessä vanhuuseläkeikässä. Työntekijöiden maksuosuudet, jotka sisältyvät edellisiin lukuihin, ovat VaEL:ssä samat kuin yksityisellä sektorilla. Kokonaismaksukertymä on arviolta 24,9 prosenttia palkoista vuonna 2013.

Taulukko 11.

Kokonaismaksukertymät prosentteina palkoista vuosina 2009–2013.

	VaEL	KuEL	KiEL	Työntekijät	
				alle 53-v.	53 v. täytt.
2009	25,1	28,2	31,3	4,3	5,4
2010	25,1	28,4	31,6	4,5	5,7
2011	24,9	28,7	31,8	4,7	6,0
2012	25,0	29,1	33,3	5,15	6,5
2013	24,9	29,4	33,3	5,15	6,5

KuEL-maksu sisältää palkka- ja eläkenoperusteiset maksuosat.

Kunnallisen eläkelain piirissä työnantajien palkkaperusteinen KuEL-maksu, joka ei sisällä työntekijöiden maksuosuutta, on 16,45 prosenttia. Tämän lisäksi osa työnantajista maksaa eläkenoperusteisia maksuja, joiden kokonaismäärän arvioidaan olevan 6,55 prosenttia palkkasummasta. Arvioitu kokonaismaksukertymä vuodelle 2013 on 29,4 prosenttia KuEL-palkkasummasta. Työntekijöiden osuudet ovat samat kuin TyEL:ssä.

Kirkon työnantajilta perittävä eläkemaksuprosentti määräytyy työnantajan palkkasumman perusteella. Vuonna 2013 työkyvyttömyyseläkkeistä ei peritä enää omavastuuosuutta. Työntekijöiden eläkemaksut ovat TyEL:n mukaiset. Kokonaismaksukertymän arvioidaan olevan 33,3 prosenttia KiEL-palkkasummasta.

Julkisen sektorin eläkemaksuprosentteja vuosilta 2009–2013 on esitetty taulukossa 11.

LIITTEET

Liite 1 Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita

Ennusteet kursivoitu

1.A	Kansantalouden kehitys	2011	2012	2013
	Työeläkeindeksi	2323	2407	2475
	Puoliväli-indeksi	2578	2663	2738
	Palkkakerroin	1,253	1,291	1,327
	Kuluttajahintojen muutos	3,4	2,8	1,7
	Ansiotason muutos	2,7	3,2	2,4
	BKT, mrd. euroa	188,7	192,5	195,7
	BKT:n volyymin muutos	2,7	-0,8	-0,1
	TYEL-palkkasumman muutos	4,6	2,9	1,7
	Työttömyys-%	7,8	7,7	8,3
	Työttömyys-%, 15–64	7,9	7,8	8,4
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2011	2012	2013
	Vakuutusmaksu-% keskimäärin	22,1	22,8	22,8
	TYEL-maksun työntekijän osuus			
	alle 53-v.	4,7	5,15	5,15
	yli 53-v.	6,0	6,50	6,50
	MEL	22,2	22,4	22,6
	työntekijän maksu	11,1	11,2	11,3
	YEL keskimäärin	20,2	21,0	21,1
	MYEL/maatal. yrittäjä	11,3	11,8	12,9
	MYEL/apurahan saaja	10,9	11,0	14,2
	Perus-% YEL/MYEL			
	alle 53-v.	21,6	22,5	22,5
	yli 53-v.	22,9	23,85	23,85
	Perustekorko			
	1.1.–30.6.v	4,5	3,25	4,0
	1.7.–31.12.v	4,75	4,0	4,75
	Täydennyskerroin			
	1.1.–31.3.v	1,10	0,00	0,71
	1.4.–30.6.v	1,10	0,09	0,98
	1.7.–30.9.v	1,24	0,71	1,20
	1.10.–31.12.v	1,01	0,56	
	Osaketuottokerroin	-0,1761	0,151	
	TyEL-maksun osat keskimäärin	2011	2012	2013
	vanhuuseläkeosa	2,9	2,9	2,9
	työkyvyttömyyseläkeosa	1,0	1,0	0,9
	työttömyyseläkeosa	0	0	0
	tasausosa	18,0	18,3	18,9
	muut osat	0,9	0,9	0,9
	hyvitys	-0,4	-0,3	-0,4
	tilapäinen alennus	-0,3	-	-0,4
	Yhteensä	22,1	22,8	22,8

Liite 2 Työansiot (milj. euroa/v)

2.1 Palkkasummat

	2011	2012	2013
TyEL	50 609	52 098	52 775
MEL	283	279	279
Yhteensä	50 892	52 377	53 054

2.2 Työtulot

	2011	2012	2013
YEL	4 331	4 604	4784
MYEL/maatal. yrittäjät	1 389	1 389	1384
MYEL/apurahan saajat	60	70	53

YEL-työtulossa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

Liite 3 Maksutulot (milj. euroa/v)

	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva					
2011	11 076	55	877	157	12 165
2012	11 812	57	970	164	13 003
2013	12 053	59	1009	179	13 300
Lisäturva					
2011	14				14
2012	13				13
2013	11				11
Valtion osuus					
2011		51	44	525	620
2012		54	23	557	634
2013		57	61	579	697
Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätymisvuoden tasossa 1.7.v					
	Yksityinen puoli		Julkinen puoli		
2011	409		130		
2012	440		142		
2013	497		162		

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2013

- 01/2013 Kokonaiseläke 2013. Työeläke, kansaneläke ja verotus
- 02/2013 Työeläkejärjestelmän kannalta keskeiset EU:n politiikka- ja lainsäädäntöhankkeet ja niiden valmistelu
- 03/2013 Työeläkeote-tutkimus 2012
- 04/2013 Työeläkemenoenuste vuodelle 2013

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN